

THÀNH ỦY HÀ NỘI
BAN TUYÊN GIÁO

*

Số 2897-CV/BTGTU

Định hướng sinh hoạt chính trị tháng 02/2025
về tư tưởng chỉ đạo, định hướng lớn của Đảng
và đồng chí Tổng Bí thư Tô Lâm
về Kỷ nguyên mới - Kỷ nguyên vươn mình của dân tộc

ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM

Hà Nội, ngày 24 tháng 01 năm 2025

- Kính gửi:
- Các Ban xây dựng Đảng và Văn phòng Thành ủy,
 - Đảng đoàn Hội đồng nhân dân Thành phố,
 - Ban Cán sự Đảng Ủy ban nhân dân Thành phố,
 - Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội Thành phố,
 - Các sở, ban, ngành Thành phố,
 - Thường trực, Ban Tuyên giáo quận, huyện, thị ủy và đảng ủy trực thuộc,
 - Các cơ quan báo chí và bản tin Thành phố.

Thực hiện Kế hoạch số 284-KH/TU ngày 29/11/2024 của Ban Thường vụ Thành ủy về *Triển khai đợt sinh hoạt chính trị: "Nghiên cứu, quán triệt, tuyên truyền tư tưởng chỉ đạo, định hướng lớn của Đảng và đồng chí Tổng Bí thư Tô Lâm về Kỷ nguyên mới - Kỷ nguyên vươn mình của dân tộc"*; Công văn số 2788-CV/BTGTU ngày 10/12/2024 về tổ chức đợt sinh hoạt chính trị; nhằm tiếp tục triển khai hiệu quả đợt sinh hoạt chính trị toàn Thành phố về tư tưởng chỉ đạo, định hướng lớn của Đảng và đồng chí Tổng Bí thư; Ban Tuyên giáo Thành ủy định hướng sinh hoạt chính trị tháng 02/2025 với những nội dung sau:

1. Về chuyên đề sinh hoạt: Các đơn vị tập trung triển khai, hướng dẫn tổ chức cơ sở đảng sinh hoạt chuyên đề về "*Hà Nội trong Kỷ nguyên mới - Kỷ nguyên vươn mình của dân tộc*" gắn với việc tiếp tục nghiên cứu, sinh hoạt chuyên đề về những định hướng chiến lược của Đảng và đồng chí Tổng Bí thư Tô Lâm về Kỷ nguyên mới - Kỷ nguyên vươn mình của dân tộc; các nội dung cơ bản của Luật Thủ đô và các văn bản triển khai thi hành Luật Thủ đô đã được ban hành; Quy hoạch Thủ đô Hà Nội thời kỳ 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2050 và Đề án Điều chỉnh Quy hoạch chung Thủ đô Hà Nội đến năm 2045, tầm nhìn đến năm 2065 đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt; nội dung Luật trật tự, an toàn giao thông đường bộ.

2. Về tài liệu sinh hoạt: Ban Tuyên giáo Thành ủy phối hợp với Tạp chí Cộng sản biên tập và ban hành tài liệu sinh hoạt chính trị phục vụ công tác nghiên cứu, quán triệt và phổ biến trong toàn Đảng bộ Thành phố tháng 02/2025. Tài liệu được gửi kèm công văn này (*quét mã QR để tải tài liệu*) và đăng tải trên Trang thông tin điện tử Đảng bộ thành phố Hà Nội (thanhuyhanoi.vn); Sổ tay Đảng viên điện tử thành phố Hà Nội (sotaydangvien.hanoi.dcs.vn).

3. Về nội dung sinh hoạt chính trị tại các chi bộ trong toàn Thành phố:

3.1. Đề nghị các cơ quan, đơn vị tiếp tục hướng dẫn tổ chức đảng tiến hành sinh hoạt theo nội dung yêu cầu tại Công văn số 2788-CV/BTGTU ngày 10/12/2024 của Ban Tuyên giáo Thành ủy, đảm bảo các nội dung sau:

- Tổ chức sinh hoạt chính trị gắn với sinh hoạt chuyên đề, sinh hoạt thường kỳ tại chi bộ.

- Theo gợi ý chuyên đề sinh hoạt chính trị (tại Mục 1 của Công văn này); đồng thời, các đơn vị tiếp tục bổ sung, cụ thể hóa những vấn đề cần thảo luận, làm rõ, những vấn đề đang đặt ra, những khó khăn, thách thức, hạn chế, tồn tại... của địa phương, đơn vị để định hướng thảo luận, sinh hoạt.

- Sau đợt sinh hoạt chính trị (diễn ra từ tháng 12/2024 đến tháng 02/2025), đảng viên xây dựng kế hoạch hành động cụ thể của bản thân. Chi bộ có trách nhiệm tổng hợp các bản thu hoạch/kế hoạch hành động của đảng viên; căn cứ thực tiễn tại đơn vị, địa phương để xây dựng Kế hoạch/Chương trình hành động của cấp mình, nộp báo cáo cấp trên.

3.2. Cùng với việc tổ chức sinh hoạt chính trị, Ban Tuyên giáo Thành ủy đề nghị các đơn vị đồng thời triển khai việc tuyên truyền, phổ biến Luật Thủ đô và các văn bản triển khai thi hành Luật Thủ đô đã được ban hành; Quy hoạch Thủ đô Hà Nội thời kỳ 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2050 và Đồ án Điều chỉnh Quy hoạch chung Thủ đô Hà Nội đến năm 2045, tầm nhìn đến năm 2065 đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt; nội dung Luật trật tự, an toàn giao thông đường bộ... thông qua buổi sinh hoạt chuyên đề tại chi bộ ở địa phương, đơn vị. Cao điểm tập trung triển khai trong Quý I/2025.

4. Trong quá trình triển khai sinh hoạt chính trị, đề nghị các đơn vị theo dõi, tổng hợp việc xây dựng Kế hoạch/Chương trình hành động của tổ chức cơ sở đảng trực thuộc. Nhấn mạnh ý nghĩa, tầm quan trọng của đợt sinh hoạt chính trị trong toàn Đảng bộ Thành phố; những thay đổi, chuyển biến trong nhận thức cũng như những việc làm cụ thể, thiết thực, sáng tạo của cán bộ, đảng viên và Nhân dân trong việc thực hiện tư tưởng chỉ đạo, định hướng lớn của Đảng và đồng chí Tổng Bí thư Tô Lâm về Kỷ nguyên mới - Kỷ nguyên vươn mình của dân tộc... Báo cáo kết quả triển khai về Ban Tuyên giáo Thành ủy (qua Phòng Tuyên truyền - Nghiên cứu Dư luận xã hội) trước ngày 12/02/2025.

Trên đây là định hướng sinh hoạt chính trị tháng 02/2025 về tư tưởng chỉ đạo, định hướng lớn của Đảng và đồng chí Tổng Bí thư Tô Lâm về Kỷ nguyên mới - Kỷ nguyên vươn mình của dân tộc, Ban Tuyên giáo Thành ủy đề nghị các cơ quan, đơn vị triển khai và hướng dẫn các tổ chức cơ sở Đảng trực thuộc triển khai đảm bảo tiến độ, hiệu quả, chất lượng./.

Nơi nhận:

- Ban Tuyên giáo Trung ương,
 - Thường trực Thành ủy,
 - Đ/c Trưởng ban TGTU,
 - Như đề gửi, (để thực hiện)
 - Lưu VT, TT-NCDLXH.
- (để
báo cáo)

Quét mã QR để tải tài liệu

K/T TRƯỞNG BAN

PHÓ TRƯỞNG BAN

Đào Xuân Dũng

**TÀI LIỆU NGHIÊN CỨU, QUÁN TRIỆT, TRUYỀN TRUYỀN
“KỶ NGUYÊN MỚI - KỶ NGUYÊN VƯƠN MÌNH CỦA DÂN TỘC”**

(Phục vụ sinh hoạt chi bộ tháng 02/2025)

(Tài liệu ban hành kèm theo Công văn số 2897/CV/BTGTU ngày 24/01/2025
của Ban Tuyên giáo Thành ủy)

Chuyên đề:

**HÀ NỘI TRONG KỶ NGUYÊN MỚI - KỶ NGUYÊN VƯƠN MÌNH
CỦA DÂN TỘC**

1. Khái quát chung

Trong Chiếu Dời đô năm 1010 của vua Lý Thái Tổ đúc kết: “Thành Đại La... ở vào nơi trung tâm trời đất, được thế rồng cuộn hổ ngồi, chính giữa Nam - Bắc - Đông - Tây, tiện nghi núi sông sau trước. Vùng này mặt đất rộng mà bằng phẳng, thế đất cao mà sáng sủa, dân cư không khốn khổ thấp trũng tối tăm, muôn vật hết sức tươi tốt phồn thịnh. Xem khắp nước Việt đó là nơi thăng địa, thực là chỗ tụ hội quan yếu của bốn phương, đúng là nơi thượng đô kinh sư mãi muôn đời”.

Từ tầm nhìn mang tính chiến lược, “khai sinh” ra kinh đô Thăng Long, trải qua bao thăng trầm của lịch sử, thời đại, Thăng Long - Đông Đô - Hà Nội luôn tạo ra những dấu ấn, kỳ tích trên mặt trận chống giặc ngoại xâm, bảo vệ và xây dựng Tổ quốc. Trong quá khứ, Thăng Long là mảnh đất ghi dấu ấn với những chiến công oanh liệt của quân dân nhà Trần trong chiến thắng Hàm Tử - Chuong Dương đánh bại đội quân hùng mạnh Nguyên Mông lần thứ nhất; tiếp đó là người anh hùng áo vải Lê Lợi đánh tan quân Minh, gửi thông điệp hòa bình bằng sự tích vua Lê Thái Tổ trả gươm báu cho thần Kim Quy ở hồ Guom. Và cũng chính Thăng Long với địa danh oai hùng Ngọc Hồi - gò Đống Đa là “mồ chôn” quân thù bằng đại thăng quân Thanh của Quang Trung - Nguyễn Huệ...

Bước sang thế kỷ XIX, XX, Hà Nội là nơi đi đầu trong cuộc chiến tranh giải phóng dân tộc. Khoi nghĩa 19/8/1945 tại Hà Nội mở đầu phong trào giành chính quyền về tay nhân dân và lan khắp cả nước dẫn đến sự kiện ngày 2/9/1945, tại Quảng trường Ba Đình, Chủ tịch Hồ Chí Minh long trọng đọc Bản Tuyên ngôn Độc lập khai sinh ra Nhà nước Việt Nam dân chủ cộng hòa, chấm dứt 80 năm sống dưới ách thống trị của chủ nghĩa thực dân Pháp, mở ra Kỷ nguyên mới - Kỷ nguyên Độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội. Giai đoạn 1955 - 1975, Hà Nội vừa tiến hành công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc, vừa là hậu phương vững chắc trong hành trình đấu tranh thống nhất đất nước. Hà Nội cũng là địa phương đi đầu thực hiện mô hình kinh tế mới (hợp tác xã, công nghiệp nặng, công nghiệp tiêu dùng) và cũng là Thủ đô duy nhất đánh tan pháo đài bay B52 của không lực Hoa Kỳ, tạo nên trận “Điện Điện Phủ trên không” năm 1972, buộc Mỹ phải ký kết Hiệp định Paris năm 1973 về chấm dứt chiến tranh, lập lại hòa bình ở Việt Nam, mở đường tiến tới giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước 30/4/1975.

Bước vào thời kỳ đổi mới, đặc biệt những năm đầu của thế kỷ XXI, bằng quyết định lịch sử thể hiện tầm nhìn chiến lược của Đảng và Nhà nước, năm 2008, Thủ đô Hà Nội được mở rộng địa giới hành chính. Một quyết định khó khăn, nhưng đến nay, qua 16 năm kể từ ngày mở rộng địa giới hành chính thành phố Hà Nội theo nghị quyết của Quốc hội, Thủ đô đã có bước phát triển vượt bậc. Đảng bộ, chính quyền và Nhân dân Thủ đô đã có những bước đột phá, đổi mới sáng tạo trong mọi lĩnh vực đời sống xã hội, qua đó góp phần quan trọng thúc đẩy kinh tế - xã hội phát triển toàn diện, bền vững. Nổi bật là Thành phố đã tận dụng hiệu quả cơ hội từ hội nhập quốc tế ngày càng rộng mở, thành tựu của Cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư, từ đó đổi mới mạnh mẽ mô hình tăng trưởng, cơ cấu lại nền kinh tế dựa trên ứng dụng khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo gắn với thực hiện đồng bộ 3 đột phá chiến lược là thể chế, hạ tầng và nhân lực.

Nói cụ thể hơn, Thành phố tập trung phát triển nguồn nhân lực, nhất là nhân lực chất lượng cao; phát triển hệ sinh thái học tập sáng tạo, hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo; thu hút, trọng dụng nhân tài trong và ngoài nước, đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững và hội nhập quốc tế. Thành phố cũng đẩy mạnh cải cách hành chính, tạo lập môi trường đầu tư kinh doanh thuận lợi, nâng cao năng lực cạnh tranh của nền kinh tế. Nhờ vậy, môi trường đầu tư, kinh doanh được cải thiện, tích cực hỗ trợ doanh nghiệp khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo; khu vực kinh tế tư nhân phát triển, tiếp tục phát huy vai trò là một động lực quan trọng của nền kinh tế.

Với mục tiêu trở thành một đô thị thông minh, hiện đại và bền vững trong thời đại của cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư, Thành phố tiếp tục đầu tư xây dựng nền tảng chính quyền số, phát triển kinh tế số và công nghiệp công nghệ cao; xây dựng xã hội số và văn hóa số, phát triển hạ tầng giao thông thông minh nhằm thúc đẩy chuyển đổi số toàn diện, tạo các nền tảng cho thành phố thông minh. Đồng thời, Hà Nội đang tập trung tiếp tục hoàn thiện cơ sở hạ tầng số, hình thành dữ liệu lớn, phát triển các ứng dụng công nghệ mới; đẩy mạnh phát triển kinh tế xanh, kinh tế số và nâng cao kiến thức, phát triển kỹ năng số cho người dân xây dựng xã hội số, xã hội thông minh.

Hà Nội cũng là điển hình trong cải cách tổ chức bộ máy, thúc đẩy tư duy sáng tạo, đột phá của đội ngũ cán bộ các cấp. Đảng bộ Thành phố tiếp tục là đơn vị gương mẫu đi đầu trong việc đổi mới, sắp xếp, kiện toàn tổ chức bộ máy hệ thống chính trị theo các nghị quyết, kết luận của Trung ương. Trong thời gian qua, thực hiện tổng kết thực hiện Nghị quyết số 18-NQ/TW ngày 25/10/2017 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa XII), Hà Nội đã giảm 2 đảng ủy khối, 1 cơ quan tương đương sở; 3 đơn vị sự nghiệp thuộc thành phố, 8 chi cục và 62 đầu mối thuộc chi cục thuộc sở, 41 đầu mối cấp phòng; giảm 174 đơn vị sự nghiệp cấp 2; tinh giản biên chế giảm 1.820 công chức; 12.890 biên chế sự nghiệp. Tổ chức bộ máy trong hệ thống chính trị từ thành phố đến cơ sở sau sắp xếp đã theo hướng đồng bộ, tinh gọn, hiệu lực, hiệu quả hoạt động được nâng lên rõ rệt.

Đáng chú ý, để chống lãng phí, tạo nguồn lực cho phát triển, thực hiện các chỉ đạo của Trung ương, thành phố Hà Nội đã tập trung rà soát, lập danh mục 829 dự án

chậm triển khai; ra quyết định thu hồi 8 dự án lớn không đưa đất vào sử dụng, để hoang hóa, lãng phí với diện tích 258,9ha. Hà Nội cũng là địa phương đầu tiên của cả nước thành lập Ban Chỉ đạo về thực hiện các biện pháp phòng, chống lãng phí do đồng chí Chủ tịch UBND Thành phố làm Trưởng ban. Ngay sau khi thành lập, Ban Chỉ đạo đã kiểm tra, xử lý và chỉ đạo các tổ chức liên quan khẩn trương hoàn thành một số công trình đang bị chậm, lãng phí để đưa ngay vào phục vụ Nhân dân. Điều này cũng thể hiện tinh thần gương mẫu, đi đầu của thành phố Hà Nội.

Những bước đi đột phá, có nhiều đổi mới sáng tạo đã góp phần quan trọng giữ vững, phát huy vị thế, vai trò của Thủ đô Hà Nội là trái tim cả nước, là một trong 17 đô thị lớn nhất thế giới với diện mạo ngày càng năng động, sáng tạo, thẩm đàm giá trị văn hóa lịch sử trường tồn của đất Thăng Long - Đông Đô - Hà Nội ngàn năm văn hiến.

Hà Nội hôm nay rạng rỡ và ngày càng vươn mình phát triển lớn mạnh. Năm 2024, tổng sản phẩm nội địa (GRDP) của Thành phố tăng 6,52%, cao hơn so với năm 2023. Tổng thu ngân sách nhà nước trên địa bàn đạt 511.928 tỷ đồng, đạt 125,3% dự toán, chiếm tỷ trọng 23,3% cả nước; trong đó thu nội địa 481.502 tỷ, đạt 126,2% dự toán, chiếm tỷ trọng 28,2% cả nước. Thu hút vốn FDI đạt 2,2 tỷ USD, tiếp tục khẳng định Hà Nội là điểm đến hấp dẫn của các nhà đầu tư. Thành phố có 100% huyện, xã đạt chuẩn nông thôn mới; có 191 xã đạt chuẩn nông thôn mới nâng cao, vượt 35 xã so với mục tiêu của Chương trình số 04-CTr/TU của Thành ủy đến năm 2025; có 84 xã đạt chuẩn nông thôn mới kiểu mẫu, vượt 4 xã so với mục tiêu; trên địa bàn Thành phố Hà Nội cơ bản không còn hộ nghèo (chỉ tiêu giảm nghèo về đích trước 01 năm kế hoạch đề ra giai đoạn 2021 - 2025). Và rất đáng tự hào khi Hà Nội là Thủ đô đầu tiên của khu vực Đông Nam Á được UNESCO ghi danh vào “Mạng lưới Thành phố sáng tạo” toàn cầu năm 2019.

Rõ ràng, với thế và lực sau gần 40 năm đổi mới, với thời cơ, vận hội mới, Thủ đô Hà Nội đang đứng trước cơ hội lịch sử để cùng cả nước bước vào Kỷ nguyên mới - Kỷ nguyên vươn mình của dân tộc.

Trong hành trình đó, Hà Nội đã, đang và tiếp tục quyết liệt triển khai nhiều nhiệm vụ quan trọng, có tính chiến lược lâu dài để tháo gỡ khó khăn, vướng mắc, tạo động lực, nguồn lực phát triển Thủ đô. Cụ thể, Hà Nội đã, đang thực hiện hiệu quả Nghị quyết số 15-NQ/TU ngày 05/5/2022 của Bộ Chính trị về phương hướng, nhiệm vụ phát triển Thủ đô Hà Nội đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045; Luật Thủ đô năm 2024; Quy hoạch Thủ đô thời kỳ 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2050 và Điều chỉnh Quy hoạch chung Thủ đô Hà Nội đến năm 2045, tầm nhìn đến năm 2065. Thành phố cũng tiếp tục chủ động, sáng tạo thực hiện các nghị quyết chuyên đề để tập trung xây dựng, nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ các cấp; đẩy mạnh phân cấp, ủy quyền; xây dựng thành phố Hà Nội thông minh; phát triển công nghiệp văn hóa...

Trước những vấn đề hệ trọng phát triển Thủ đô trong thời gian tới, cụ thể là nhiệm kỳ 2025-2030 và những năm tiếp theo, trong phát biểu kết luận Hội nghị lần thứ 19 Ban Chấp hành Đảng bộ thành phố Hà Nội khóa XVII (diễn ra ngày 23/10

vừa qua), Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Thành ủy, Trưởng đoàn đại biểu Quốc hội thành phố Hà Nội Bùi Thị Minh Hoài đã nhấn mạnh: “Với vị trí, vai trò là Thủ đô, Hà Nội phải là địa phương đi đầu trong triển khai thực hiện quyết liệt, đột phá, đổi mới sáng tạo, đẩy mạnh chuyển đổi số trong các lĩnh vực của đời sống xã hội, góp phần cùng cả nước bước vào Kỷ nguyên mới - Kỷ nguyên vươn mình của dân tộc”.

2. Cơ sở định vị mục tiêu để Thủ đô vươn mình trong Kỷ nguyên mới

2.1. Đất nước và Thủ đô Hà Nội đang bước vào thời kỳ phát triển mới với vị thế và tiềm lực mới.

Trải qua 40 năm Đổi mới, nền kinh tế nước ta nói chung và Thủ đô Hà Nội nói riêng đã đạt được nhiều thành tựu nổi bật, có ý nghĩa lịch sử. Hiện nay, Thủ đô ta cùng cả nước đang nỗ lực thực hiện các mục tiêu Chiến lược phát triển kinh tế - xã hội thời kỳ 2021 - 2030: “Phấn đấu đến năm 2030, nước ta trở thành nước đang phát triển có công nghiệp hiện đại, thu nhập trung bình cao và đến năm 2045 trở thành nước phát triển, thu nhập cao”; quyết tâm thực hiện thắng lợi di chúc thiêng liêng của Chủ tịch Hồ Chí Minh: “*Xây dựng một nước Việt Nam hòa bình, thống nhất, độc lập, dân chủ và giàu mạnh, và góp phần xứng đáng vào sự nghiệp cách mạng thế giới*”.

Những năm qua, Trung ương Đảng, Bộ Chính trị đã ban hành nhiều Nghị quyết về phát triển kinh tế - xã hội quốc gia và Hà Nội, trong đó luôn khẳng định vị trí, vai trò của Thủ đô Hà Nội là “*Trung tâm đầu não chính trị - hành chính quốc gia, trái tim của cả nước; trung tâm lớn về kinh tế, văn hóa, giáo dục và đào tạo, khoa học và công nghệ và hội nhập quốc tế; xây dựng Thủ đô Hà Nội trở thành đô thị thông minh, hiện đại, xanh, sạch, đẹp, an ninh, an toàn; phát triển nhanh, bền vững, có sức lan tỏa để thúc đẩy vùng đồng bằng Sông Hồng, vùng kinh tế trọng điểm Bắc Bộ và cả nước cùng phát triển*”.

2.2. *Mối quan hệ hợp tác giữa Việt Nam với các quốc gia trên thế giới ngày càng phát triển và đi vào chiều sâu.* Việc củng cố và nâng tầm quan hệ với nhiều nước lớn lên thành đối tác chiến lược toàn diện và tham gia các hiệp định thương mại tự do thế hệ mới đã vừa thể hiện vai trò và uy tín ngày càng cao của Việt Nam, vừa mở ra nhiều cơ hội mới, mở rộng thị trường cho các doanh nghiệp Việt Nam tham gia sâu vào chuỗi giá trị toàn cầu, tiếp cận những thành tựu khoa học - công nghệ và đổi mới sáng tạo, nâng cao năng lực sản xuất, xuất khẩu và cạnh tranh. Với vị thế là Thủ đô, tập trung nhiều nguồn lực, Hà Nội sẽ có lợi thế đặc biệt để tận dụng cơ hội này.

2.3. *Nhận thức đúng và rõ vai trò và vị trí của Thủ đô Hà Nội trong chiến lược phát triển đất nước,* Đảng và Nhà nước đã có nhiều văn kiện quan trọng về Thủ đô Hà Nội với tầm nhìn mới và tư duy đột phá.

Nghị quyết số 15-NQ/TW ngày 05/5/2022 về phương hướng, nhiệm vụ phát triển Thủ đô Hà Nội đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045, Bộ Chính trị đã đề ra định hướng phát triển đô thị Hà Nội: Lấy Sông Hồng là trục xanh, cảnh quan trung tâm, phát triển đô thị hài hoà hai bên sông; xây dựng mô hình thành phố trong Thủ đô tại khu vực phía Bắc (vùng Đông Anh, Mê Linh, Sóc Sơn) và phía Tây (vùng

Hoà Lạc, Xuân Mai); xây dựng đô thị thông minh trên cơ sở phát triển khu vực hai bên trục Nhật Tân - Nội Bài; tập trung triển khai quy hoạch, đầu tư xây dựng, ổn định dân cư hai bên bờ Sông Hồng và Sông Đuống; quy hoạch phát triển không gian ngầm đô thị, không gian xanh và không gian công cộng... Những định hướng quan trọng được dựa trên cơ sở khoa học và dựa trên tổng kết thực tiễn lịch sử phát triển Thủ đô gắn với bối cảnh của thời đại và điều kiện hiện nay của Hà Nội, là cơ hội để Hà Nội tập trung nguồn lực phát triển, thể hiện tầm nhìn và khát vọng xây dựng và phát triển Thủ đô “*Văn hiến - Văn minh - Hiện đại*”; là nhiệm vụ chính trị quan trọng đặc biệt trong chiến lược xây dựng và bảo vệ Tổ quốc với tinh thần “*Cả nước vì Hà Nội, Hà Nội vì cả nước*”; là trách nhiệm, nghĩa vụ của toàn Đảng, toàn dân, toàn quân, của cả hệ thống chính trị; là nhiệm vụ hàng đầu của Đảng bộ, chính quyền và nhân dân Thủ đô Hà Nội... Xây dựng người Hà Nội hào hoa, thanh lịch, nghĩa tình, văn minh, tiêu biểu cho văn hoá, lương tri và phẩm giá con người Việt Nam. Có thể nói nghị quyết 15-NQ/TW của Bộ Chính trị như một bản Cương lĩnh mới cho phát triển Thủ đô Hà nội trong thời kỳ mới.

- Luật Thủ đô năm 2024 được Quốc hội khóa XV thông qua tại kỳ họp thứ 7, là một bước cụ thể hóa những tư tưởng của Nghị quyết số 15-NQ/TW của Bộ Chính trị. Luật Thủ đô quy định về vị trí, vai trò của Thủ đô, chính sách, trách nhiệm xây dựng, phát triển, quản lý và bảo vệ Thủ đô. Đặc biệt là mở ra cho Hà nội được áp dụng các cơ chế, chính sách đặc thù, vượt trội trong tổ chức bộ máy, trong phân cấp, phân quyền, trong huy động và khai thác các nguồn lực, trong thu hút và sử dụng nhân tài và nguồn nhân lực chất lượng cao..., phù hợp với những đặc thù của Hà nội và yêu cầu của thực tiễn xây dựng, phát triển Thủ đô.

- Quy hoạch Thủ đô Hà Nội thời kỳ 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2050 và Đồ án Điều chỉnh Quy hoạch chung Thủ đô Hà Nội đến năm 2045, tầm nhìn đến năm 2065 đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt mở ra nhiều không gian phát triển mới. Trong đó nổi bật là phân bố không gian phát triển kinh tế - xã hội theo cấu trúc tâm - tuyến các hành lang, vành đai kinh tế và các trục phát triển, cùng với hệ thống hạ tầng giao thông đồng bộ, hiện đại, gắn với việc huy động và sử dụng hiệu quả các nguồn lực, liên kết vùng, kết nối văn hoá và kết nối không gian số, khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo; phát triển hài hoà đô thị và nông thôn. Phát triển không gian đô thị theo mô hình đô thị trung tâm và các thành phố trong Thủ đô, các đô thị vệ tinh, thị trấn sinh thái.

2.4. Hà Nội có nền tảng chính trị - xã hội ổn định, có nhiều lợi thế trong khai thác và phát huy các nguồn lực văn hoá, con người và phát triển khoa học - công nghệ và đổi mới sáng tạo. Trải qua hơn 1000 năm lịch sử, đặc biệt là 70 năm xây dựng và trưởng thành từ ngày Thủ đô được giải phóng, hệ thống chính trị ở Thủ đô được bồi dưỡng, vun đắp, hoàn thiện và ngày nay trở thành một khối vững chắc, là cơ sở đảm bảo ổn định chính trị, xã hội, giữ vững an ninh, quốc phòng. Thủ đô Hà Nội được bạn bè thế giới biết đến như là một điểm đến an toàn và hấp dẫn bởi sự trách nhiệm của chính quyền, thân thiện của người dân và sự phong phú, đặc sắc của văn hoá.

Cùng với khoa học - công nghệ và đổi mới sáng tạo, văn hoá và các nguồn lực về văn hoá ngày càng đóng vai trò quan trọng trong chiến lược phát triển của mỗi quốc gia, vùng, địa phương trong xã hội hiện đại. Với lịch sử ngàn năm văn hiến và anh hùng, Thủ đô Hà Nội là nơi tập trung di sản văn hóa lớn nhất cả nước với hệ thống danh lam thắng cảnh, di tích lịch sử phong phú, các di sản văn hóa vật thể và phi vật thể đặc sắc¹, có cơ hội đánh giá, xác định thêm các di sản có khả năng được UNESCO công nhận là di sản thế giới. Hà Nội là trung tâm văn hóa, nghệ thuật lớn nhất cả nước, có điều kiện, cơ hội khai thác, phát huy giá trị của hệ thống thiết chế văn hóa phong phú của Trung ương trên địa bàn. Thủ đô Hà Nội là trung tâm thu hút và hội tụ nhân tài của cả nước. Trên địa bàn có khoảng 80% số trường đại học, viện nghiên cứu; 82% số phòng thí nghiệm trọng điểm quốc gia; 65% tổng số GS, PGS, TS và TSKH đang sinh sống và làm việc, nhiều nghệ nhân, văn nghệ sĩ, là tiềm năng, nguồn vô giá, giúp Hà Nội thuận lợi trong việc tiếp nhận, phổ biến tri thức, công nghệ mới trong thời kỳ mới. Đây là những tiềm năng to lớn để khai thác, phục vụ xây dựng và phát triển Thủ đô.

2.5. Cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư cùng với những thành tựu về khoa học công nghệ và đổi mới sáng tạo đã mở ra cho Hà Nội cơ hội đầy nhanh lẹ trình dẫn đầu cả nước về chuyển đổi số, về công nghệ thông tin, về chỉ số cạnh tranh, về đổi mới sáng tạo, về an toàn, an ninh mạng. Thúc đẩy mạnh mẽ các ngành có mức độ sẵn sàng cao như công nghệ thông tin, điện tử - viễn thông; an toàn, an ninh mạng; công nghiệp chế tạo thông minh và một số ngành công nghiệp mới. Cơ hội để phát triển các mô hình nông nghiệp hiện đại; ứng dụng các công nghệ mới trong sản xuất nông nghiệp. Cơ hội phát triển các ngành dịch vụ dựa trên nền tảng công nghệ số, như tài chính ngân hàng, với sự phát triển nhanh chóng của các hình thức thanh toán số,... Các xu hướng lớn, nổi bật trong công nghệ 4.0 như ứng dụng IT, dữ liệu lớn, trí tuệ nhân tạo, blockchain... được coi là những lĩnh vực quan trọng giúp khu vực dịch vụ phát triển mạnh hơn và thể hiện vai trò động lực rõ rệt hơn cho tăng trưởng kinh tế Thủ đô giai đoạn tới. Thủ đô có nguồn nhân lực quy mô lớn, chất lượng tương đối cao. Nơi tập trung nhiều viện nghiên cứu, thiết kế, tư vấn, chuyên giao khoa học công nghệ, cơ sở sáng tạo văn hóa nghệ thuật, trường đại học lớn... với đội ngũ đông đảo các nhà khoa học và chuyên gia trình độ cao của cả nước. Xu thế phát triển thời đại dựa trên khoa học công nghệ và đổi mới sáng tạo cho phép Hà Nội tận dụng ưu thế, cơ hội để đi nhanh, đi xa hơn.

3. Nhận diện rõ những khó khăn, thách thức.

Bên cạnh những thời cơ, thuận lợi tạo tiền đề bước vào Kỷ nguyên mới, Hà Nội sẽ phải đổi mới với nhiều khó khăn, thách thức trong giai đoạn tới, có thể kể đến như:

- Các yêu cầu phát triển Thủ đô “Văn hiến - Văn minh - Hiện đại”, Thành phố

¹ Gồm 5.922 di tích được kiểm kê; trong đó, 2.624 di tích được xếp hạng (chiếm khoảng 1/3 tổng số di tích xếp hạng của cả nước); có 1.163 di tích/cụm di tích xếp hạng quốc gia (chiếm $\frac{1}{4}$ tổng số di tích xếp hạng quốc gia của cả nước); 21 di tích/cụm di tích xếp hạng di tích quốc gia đặc biệt; 01 di sản thế giới; 1.441 di tích xếp hạng cấp thành phố. Đồng thời, có 1.793 di sản văn hóa phi vật thể, gồm 26 di sản văn hóa phi vật thể Quốc gia; 03 di sản được UNESCO công nhận, gồm 01 di sản văn hóa thế giới (Khu di tích Hoàng thành Thăng Long), 01 Di sản văn hóa phi vật thể thế giới (Hội Gióng) và 01 di sản tư liệu thế giới (Bia tiến sĩ Việt Nam); có 1.350 làng nghề và 1.700 lễ hội dân gian.

toàn cầu đặt ra trong bối cảnh thực trạng Hà Nội còn rất nhiều khó khăn trong phát triển kinh tế, xây dựng và quản lý đô thị : tăng trưởng chưa thực sự ổn định, bền vững; các vấn đề về phát triển đô thị, nhiều bất cập nảy sinh trong quá trình đô thị hóa nhanh; mâu thuẫn giữa yêu cầu bảo tồn và phát triển, nhất là khu vực phố cũ, khu vực nội đô lịch sử; tình trạng quá tải đối với hệ thống hạ tầng kinh tế - xã hội; khoảng cách giàu - nghèo có xu hướng gia tăng; các vấn đề vệ sinh an toàn thực phẩm, dịch bệnh diễn biến phức tạp... Đây là những thách thức Hà Nội phải giải quyết và phải giải quyết nhanh để đạt được mục tiêu thành phố “Văn hiến - Văn minh - Hiện đại”.

- Khả năng cạnh tranh, thu hút đầu tư trong và ngoài nước khó khăn hơn. Hội nhập sâu rộng cũng khiến Hà Nội đối mặt với nguy cơ trở thành thị trường tiêu thụ các sản phẩm kém chất lượng, đồng thời không bảo vệ được sản xuất trong nước khi các hàng rào thuế quan được gỡ bỏ, các hàng rào kỹ thuật lại kém hiệu quả. Đồng thời, Hà Nội cũng đối mặt với khả năng chịu ảnh hưởng mạnh hơn do biến động hoạt động sản xuất khu vực đầu tư nước ngoài và một số thị trường lớn (như Hoa Kỳ đối với xuất khẩu và Trung Quốc đối với nhập khẩu). Ngoài ra, sự cạnh tranh, đặc biệt là đối với các sản phẩm công nghiệp cũng khiến Hà Nội gặp khó khăn trong việc cung cấp và phát triển các thị trường mới trong điều kiện nhiều nước đang phát triển cùng chọn chiến lược hướng về xuất khẩu để thúc đẩy tăng trưởng.

- Sức ép về gia tăng dân số đã và đang tạo nhiều áp lực trong quá trình phát triển. Tốc độ gia tăng dân số cơ học vào Hà Nội tăng đều qua các năm, và xu thế sẽ tiếp tục tăng trong những năm tới làm tăng áp lực quản lý đối với các cấp chính quyền, gây quá tải hạ tầng giao thông, quá tải hệ thống giáo dục, y tế, nhất là khu vực đô thị trung tâm, tăng áp lực đối với công tác an sinh xã hội, bảo trợ xã hội... làm ảnh hưởng lớn đến tình hình trật tự xã hội, đến quá trình phát triển văn minh đô thị và tăng áp lực đối với công tác bảo vệ môi trường. Công tác thu gom, xử lý chất thải, nước thải chưa đáp ứng yêu cầu, tình trạng úng ngập cục bộ chưa được khắc phục triệt để...

- Các giá trị về lịch sử - văn hóa của quốc gia hội tụ ở Thủ đô ngàn năm văn hiến đặt ra các yêu cầu về bảo tồn, phát huy. Các giá trị này cần được phát triển và tích hợp với tinh hoa văn hóa nhân loại để định hình bản sắc, trở thành nguồn lực phát triển của Hà Nội. Phát triển khoa học và công nghệ, giáo dục và đào tạo, nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, chuyển đổi số và đổi mới sáng tạo chưa đáp ứng yêu cầu. Hệ thống y tế Thủ đô, nhất là y tế dự phòng, y tế cơ sở chưa thực sự bền vững.

- Các vấn đề về an ninh phi truyền thống là thách thức rất lớn trong quá trình phát triển. An ninh phi truyền thống ở Hà Nội xuất hiện dưới nhiều dạng thức như: biến đổi khí hậu và thiên tai, an ninh năng lượng, an ninh lương thực, an ninh nguồn nước, an ninh mạng và tội phạm sử dụng công nghệ cao, an ninh thông tin... đang có những diễn biến phức tạp, theo chiều hướng bất lợi đối với cuộc sống con người, thách thức sự phát triển bền vững của Thủ đô.

4. Những vấn đề đặt ra trong thời gian tới

Với vai trò Thủ đô, yêu cầu đưa đất nước bước vào kỷ nguyên mới đặt ra

nhiệm vụ ngày càng cao đối với Hà Nội trong đi trước, đi đầu, thúc đẩy đột phá, qua đó tạo nguồn lực mới, động lực mới trong phát triển. “Sớm xây dựng Hà Nội trở thành “Thủ đô xã hội chủ nghĩa” hình mẫu trên thế giới, góp phần đưa đất nước tiến vào kỷ nguyên mới”, đó là những yêu cầu đồng chí Tổng Bí thư Tô Lâm đặt ra cho Hà Nội. Hướng tới những tầm nhìn mới, khát vọng mới, Hà Nội cũng đang đứng trước những cơ hội để bứt phá trong giai đoạn mới.

Tại cuộc làm việc Ban Thường vụ Thành ủy Hà Nội về thực hiện Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng, Nghị quyết Đại hội lần thứ XVII Đảng bộ TP Hà Nội (ngày 09/8/2024), Tổng Bí thư Tô Lâm đã nhấn mạnh, Hà Nội cần phải nhận thức đầy đủ, đúng đắn và sâu sắc hơn nữa tiềm năng, lợi thế vượt trội, vị trí, vai trò đặc biệt quan trọng của Thủ đô Hà Nội trong sự nghiệp đổi mới, phát huy truyền thống văn hiến và anh hùng, vị thế đặc biệt quan trọng của Thủ đô đối với vùng đồng bằng sông Hồng và cả nước. Đồng thời nâng cao tinh thần năng động, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, tiếp tục đổi mới tư duy, nếp nghĩ, cách làm để đưa Hà Nội phát triển mạnh mẽ hơn nữa, toàn diện hơn nữa, trở thành thành phố tiêu biểu của cả nước về các mặt.

“Phát triển nhanh, bền vững, kết hợp hài hòa giữa kinh tế với văn hóa, bảo vệ môi trường; an ninh an toàn và hạnh phúc của nhân dân với triết lý phát triển của Thủ đô dựa trên 5 trụ cột: Văn hóa và con người; 3 chuyển đổi (chuyển đổi xanh, chuyển đổi số, kinh tế tuần hoàn); hạ tầng đồng bộ, hiện đại, có tính kết nối cao; kinh tế số, đô thị thông minh; khoa học - công nghệ và đổi mới sáng tạo”- Tổng Bí thư Tô Lâm chỉ rõ.

Những định hướng lớn rất quan trọng của Tổng Bí thư Tô Lâm chính là cơ sở để Thành phố Hà Nội tiếp tục vận dụng, cụ thể hóa vào các chương trình, kế hoạch công tác, để tổ chức triển khai thực hiện đồng bộ, thống nhất trong toàn hệ thống chính trị trong thời gian tới, thực hiện tốt nhất những mục tiêu chiến lược trong phát triển nhanh và bền vững.

Phát huy vai trò đi đầu, dẫn dắt của Thủ đô trong tiến trình phấn đấu nước ta trở thành nước phát triển, có thu nhập cao, những mục tiêu Hà Nội dự kiến đặt ra trong nhiệm kỳ Đại hội XVIII cũng được nhận định sẽ mang đến những cơ hội mới, động lực mới, để Hà Nội hoàn thành mục tiêu đến năm 2030 là Thành phố “Văn hiến - Văn minh - Hiện đại”; trở thành trung tâm, động lực thúc đẩy phát triển vùng đồng bằng sông Hồng, vùng kinh tế trọng điểm Bắc Bộ và cả nước; hội nhập quốc tế sâu rộng, có sức cạnh tranh cao trong khu vực và trên thế giới, phấn đấu phát triển ngang tầm thủ đô các nước phát triển trong khu vực. Mục tiêu dự kiến được đặt ra là GRDP giai đoạn 2026 - 2030 tăng 8,0 - 8,5%/năm; GRDP bình quân đầu người đạt 12.000 - 13.000 USD. Tạo nền tảng vững chắc để hiện thực hóa tầm nhìn đến năm 2045 là thành phố kết nối toàn cầu, có mức sống và chất lượng cuộc sống cao, với GRDP/người đạt trên 36.000 USD; kinh tế, văn hóa, xã hội phát triển toàn diện, đặc sắc và hài hòa; tiêu biểu cho cả nước; có trình độ phát triển ngang tầm Thủ đô các nước phát triển trong khu vực và trên thế giới. Đây cũng là những mục tiêu đã được xác định trong Nghị quyết số 15-NQ/TW của Bộ Chính trị về phương hướng,

nhiệm vụ phát triển Thủ đô Hà Nội đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045.

Tình hình mới cũng tiếp tục đặt ra cho Thủ đô Hà Nội không ít cơ hội rộng mở và thách thức mới đòi hỏi Thành phố phải vượt qua, tận dụng cơ hội để tiếp tục phát triển, thực sự đóng vai trò là động lực, khởi tạo và dẫn dắt sự phát triển của Vùng và của cả nước.

Trên cơ sở đó, Thành phố cũng xác định tiếp tục đổi mới tư duy và hành động, phát huy sức sáng tạo của các cấp, ngành; phát huy mọi tiềm năng, nguồn lực để thúc đẩy sự phát triển của Hà Nội trên các lĩnh vực kinh tế, đô thị, văn hóa, xã hội... Trong đó, triển khai hiệu quả Quy hoạch Thủ đô Hà Nội thời kỳ 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2050 và Đề án điều chỉnh Quy hoạch chung Thủ đô Hà Nội đến năm 2045, tầm nhìn đến năm 2065 sau khi được ban hành. Triển khai thi hành Luật Thủ đô 2024 và phát huy hiệu quả cơ chế, chính sách vượt trội, đặc thù trong thực tiễn. Cùng với đó, tiếp tục thực hiện các nghị quyết chuyên đề, đề án lớn của Thành ủy trong đẩy mạnh phân cấp, ủy quyền; tăng cường kết nối vùng; phân bố các không gian phát triển kinh tế - xã hội; phát triển công nghiệp văn hóa, du lịch Thủ đô trở thành ngành kinh tế mũi nhọn; triển khai các dự án giao thông lớn, hạ tầng đô thị...

Đặc biệt chú trọng phát triển văn hóa gắn với bảo tồn và phát huy các giá trị di sản văn hóa, xây dựng người Hà Nội thanh lịch, văn minh; phát huy giá trị các làng nghề mang nét đặc trưng của Thủ đô. Phát triển nền nông nghiệp sinh thái xanh - sạch, nông thôn hiện đại, nông dân văn minh, làm cơ sở cho sự phát triển bền vững... Đồng thời, tiếp tục cải thiện môi trường đầu tư, chuyển đổi số, thúc đẩy hội nhập quốc tế... Hà Nội sẵn sàng đảm nhận các nhiệm vụ Trung ương giao; sẵn sàng là địa phương đi đầu đưa thực hiện chuyển đổi số vào hoạt động của các cơ quan Đảng, tạo sự đồng bộ với chuyển đổi số của chính quyền Thành phố, phát huy hiệu quả hoạt động của các cơ quan, ban, ngành, đoàn thể toàn Thành phố.

Trong các nhiệm vụ đặt ra trong thời gian tới, Hà Nội cũng dự kiến tiếp tục tập trung quyết liệt xử lý các vấn đề về môi trường, đầu tư phát triển hạ tầng giao thông và xây dựng các công trình khu vực hồ Tây; quy hoạch phát triển hai bên bờ sông Hồng; đầu tư xây dựng các cầu vượt sông Hồng; dự án tuyến đường sắt đô thị số 5 (Văn Cao - Láng - Hòa Lạc); nhà ở xã hội, nhà ở tái định cư; đầu tư công và giải phóng mặt bằng; phát triển hai thành phố trực thuộc Thủ đô; dự án, công trình hạ tầng trọng điểm như đường Vành đai 4, Vành đai 5... Hà Nội định hướng phát triển theo 5 trục không gian chính, gồm trục sông Hồng, trục Hồ Tây - Ba Vì, trục Hồ Tây - Cổ Loa, trục Nhật Tân - Nội Bài và trục nam Hà Nội, trong đó trục sông Hồng là trục trung tâm quan trọng nhất, thể hiện bước đột phá có tính chiến lược chưa từng có. Đồng thời, mô hình thành phố trong thành phố, đô thị trung tâm kết nối với đô thị vệ tinh đã được xác định, trong đó Hà Nội sẽ tập trung nguồn lực để xây dựng hai thành phố trực thuộc là Thành phố Bắc sông Hồng (Mê Linh - Sóc Sơn - Đông Anh) và Thành phố phía Tây (Hòa Lạc - Xuân Mai). Trong tương lai, dự kiến dọc theo đại lộ Võ Nguyên Giáp dài 12km từ cầu Nhật Tân đến sân bay Nội Bài sẽ là những đô thị thông minh theo những tiêu chí của thời đại mới. Đây sẽ là một điểm nhấn sáng của diện mạo Thủ đô trong kỷ nguyên mới.

Nghị quyết số 15-NQ/TW của Bộ Chính trị ngày 5/5/2022 đã tạo sinh khí mới, động lực mới, tạo bước chuyển có tính đột phá trong huy động sức mạnh tổng hợp, khai thác tiềm năng, lợi thế của Thủ đô, kết hợp với nguồn lực cả nước và nguồn lực quốc tế để Hà Nội trở thành Thủ đô Văn hiến - Văn minh - Hiện đại. Luật Thủ đô 2024 tiếp tục tạo bước đột phá về thể chế, cơ chế, khi Hà Nội được phân cấp giao quyền mạnh hơn. Việc điều chỉnh tổng thể Quy hoạch chung xây dựng Thủ đô Hà Nội đến năm 2045, tầm nhìn đến năm 2065, xây dựng Quy hoạch Thủ đô Hà Nội thời kỳ 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2050 cũng tạo nên một không gian phát triển mới rất rộng mở và tươi sáng cho Thăng Long - Hà Nội.

Cùng với cả nước, kỷ nguyên mới của Thủ đô Hà Nội là phát triển hướng tới “*Văn hiến - Văn minh - Hiện đại*”, sớm trở thành thành phố kết nối toàn cầu, hội nhập sâu rộng, có sức cạnh tranh cao với khu vực và thế giới; người dân có mức sống và chất lượng cuộc sống cao; kinh tế, văn hóa, xã hội phát triển đặc sắc, hài hòa, thật sự là trung tâm hội tụ, kết tinh văn hóa của cả nước, văn minh của nhân loại; có trình độ phát triển ngang tầm thủ đô các nước phát triển trong khu vực và trên thế giới./.

BAN TUYÊN GIÁO THÀNH ỦY